

Infrastrukturnämnden

Protokoll 2025:5
Sammanträde 2025-06-17

Närvarande

Ledamöter

Karin Dahlman-Wright, ordförande
Hjalmar Brismar
Benjamin De Jager, studentrepresentant MF
Lars Frelin
Caroline Graff
Per Uhlén
Gunnar Gustafsson Wiss

Adjungerade ledamöter

Johan Lagerros, representant IT-området
Johannes Wilbertz, representant KM

Sekreterare

Övriga

Lisa Arodin Selenius, handläggare
Lena Lewin, vetenskaplig sekreterare
Ulrika Widegren, enhetschef
Sara Hägg, §5
Joachim Lundahl, §6
Anders Sönnerborg, §10

Frånvarande

Ledamöter

Konstantinos Meletis

Adjungerade ledamöter

Christian Rück, representant Region Stockholm
Olof Stephansson, representant Region Stockholm

Övriga

Charlotta Kubu, controller

Infrastrukturnämnden

Protokoll	2025:5
Sammanträde	2025-06-17

§ 1**Mötets öppnande och justering av dagens protokoll**

Ordförande öppnar mötet. Lars Frelin utses att jämte ordförande justera protokollet.

§ 2**Godkännande av föredragningslista**

Föredragningslistan godkänns med ändringen att §11 utgår.

§ 3**Protokoll från senaste mötet**

Protokollet läggs till handlingarna.

§ 4**Stående information samt återkoppling från tidigare möte**

Karin Dahlman-Wright informerar om att vid föregående möte, vid presentation av iLab, framgick det att en core-facilitet bara hade externa användare. Det är BioFab som erhåller avvecklingsstöd 2025–2026.

CIR:s företåndare har meddelat att man kommer att flytta det planerade besöket av international advisory board till Q1 2026 istället för Q4 2025 som planerat. Som anmälningsärenden till dagens möte finns dokument med svar på de frågor som infrastrukturnämnden tidigare har skickat till CIR:s föreståndare. Nämnden konstaterar att det är omfattande och ganska komplicerade svar på raka frågor och det framgår att bidraget från infrastrukturnämnden fördelas på ett stort antal medarbetare. Nämnden vill veta hur stor del av bidraget som används som stöd till KI:s forskare. Nämnden diskuterar hur man fortsatt ska följa upp arbetet vid CIR och kommer att återkomma till detta vid senare möte.

KI blev medlem i den internationella infrastrukturen EuroBioimaging 2024, via core-faciliteten Live Cell Imaging Core Facility (LCI). Hjalmar Brismar informerar om att EuroBioimaging är en ERIC vars syfte är att tillhandahålla avancerade mikroskop till samtliga forskare från de länder som ingår. Infrastrukturen erbjuder även seminarier, kurser och konferenser. Ett antal svenska universitet är medlemmar i organisationen och kostnaden för medlemskapet belastar dessa. KI:s medlemskap i EuroBioimaging var avhängigt att avgiften för medlemskapet skulle betalas av VR vilket inte är aktuellt och frågan om deltagande i EuroBioimaging är inte beredd inom KI. Nämnden avser inte nu hantera ärendet utan hänför frågan till LCI och värdinstitutionen MedH.

Infrastrukturnämnden

Protokoll	2025:5
Sammanträde	2025-06-17

Ett humanlabb håller på att upprättas vid institutionen FyFa. Man har bland annat tillgång till fysiologisk mätutrustning men även humancentrifug, kammare för hyper/hypobara experiment och en bassäng för termalfysiologiska mätningar. Karin vill veta om nämnden är intresserade av att få mer information om humanlabbet. Nämnden är inte intresserad av detta.

Den 2–3 september planeras ett besök vid MAX IV, ESS och Linxs i Lund. Lisa återkommer med mer information och förfrågan om bokningar av biljetter.

§ 5**Rapport från Life Gene 2024 – 2025**

Sara Hägg, docent och lektor på MEB, informerar om arbetet med LifeGene. Sara tog över som föreståndare för LifeGene 2024. LifeGene finns vid institutionen MEB där provsamlingen och databasen förvaras vid KI Biobank (KIBB). Databasen kommer framöver att flyttas över till MEB centralt. LifeGene är en databas med data samt prover och provsamlingen påbörjades för 10–15 år sedan då en baslinje etablerades. Flera frågeformulär har fyllts i av försökspersonerna under åren.

Den 1:a januari 2025 kom en ny lag "Lagen om vissa forskningsdatabaser". LifeGene och Tvillingregistret är de enda databaser som innefattas av lagen i nuläget. Ett samarbete har initierats med ABC Labs. ABC Labs kommer att använda databasen för sitt Artemis projekt och bidrar till finansieringen av LifeGene. Tack vare samarbetet har LifeGene fått möjlighet att anställa en person.

Den nya lagen möjliggör länkning till registerdata från Socialstyrelsen vilket gör att databasen kan uppdateras kontinuerligt. Registerdata kommer årligen att uppdateras med information från medicinska födelseregistret, patientregistret, cancerregistret, läkemedelsregistret, dödsorsaksregistret och tandhälsovårdsregistret. Sara visar statistik på vilken data som lämnats ut från LifeGene och meddelar att man planerar en informationsinsats under våren 2026 för att marknadsföra kohorten.

Arbete pågår också med att ta fram en sökbar databas som ska finnas på hemsidan så att forskarna själva kan identifiera om databasen innehåller information av intresse. LifeGene har en national advisory board som beslutar vilka studier som är aktuella för att använda proverna. Nämnden undrar vad kostnaden är för att använda sig av kohorten och Sara meddelar att man tar en engångskostnad på 50 tkr för uttag ur databasen samt KIBB:s kostnad för uttag av prover. En diskussion förs om vad som är en lämplig kostnadsnivå.

Infrastrukturnämnden finansierar löpande förvaringen av proverna vid KIBB med 600 tkr per år. Nämnden kommer att återkomma till sin finansiering av LifeGene under hösten 2025.

Infrastrukturnämnden

Protokoll 2025:5
Sammanträde 2025-06-17

§ 6

Samlad biobanksinfrastruktur i Stockholm

Joachim Lundahl, medicinsk rådgivare vid Karolinska universitetssjukhuset och anknuten till KI, informerar om projektet "Samlad biobanksinfrastruktur i Stockholm" som syftar till att konsolidera biobankerna i Stockholm för vilket han är projektledare.

Ledningsgruppen KI-Region Stockholm enades om en vision för en samlad biobanksinfrastruktur under 2024 och beslutade i slutet av året att inleda ett projekt för att realisera visionen. Det innebär bland annat skapandet av en infrastruktur som fungerar som en samlad biobanksinfrastruktur med en gemensam ingång, stärkt samverkan mellan forskning och hälso- och sjukvård, optimering av resurser och minskade kostnader genom samordnade insatser.

Samarbetet mellan biobankerna på Karolinska universitetssjukhuset och KI har under många år reglerats med ett samarbetsavtal, som gick ut i april 2025. Man vill med visionen stärka samarbetet ytterligare och projektet syftar till att införa en samlad biobanksinfrastruktur med en chef. Den samlade biobanksinfrastrukturen är lokalmässigt distribuerad på flera sites.

Joachim visar hur finansieringen av biobankerna ser ut i dagsläget där sjukhusets biobank är tydligt underfinansierad. Infrastrukturnämnden påpekar vikten av att hålla finansieringen åtskild mellan de båda huvudmännen.

Diskussion förs om vikten av en samlad struktur med en gemensam kultur.

Infrastrukturnämnden ser en risk med att rena forskningsprojekt som inte är en del av vårdkedjan kommer att få sämre service än de vårdrelaterade proverna. Projektet syftar till att underlätta uttag av vårddata och prover även för forskningsstudier. Nästa steg i projektet är att göra en genomlysning av behoven. Troligen kommer uttagsprocesserna att hamna högt upp i en kommande prioriteringslista av aktiviteter. Jurister från respektive huvudman arbetar med att se över vilka regelverk vid de båda huvudmännen som finns att ta hänsyn till.

§ 7

Genomlysning av KI:s forskningsinfrastruktur av en internationell rådgivande panel 2026

Lisa Arodin Selenius föredrar ärendet. I infrastrukturnämndens strategi (dnr 1-306/2025) står att en genomlysning av forskningsinfrastrukturportföljen ska utföras. Inför detta behöver infrastrukturnämnden besluta om en rådgivande panel och besluta om mål och process för genomlysningen inklusive datum för platsbesök. Lisa visar förslag på process och tider för beslut om processen.

Infrastrukturnämnden diskuterar vad man vill ha ut av genomlysningen och konstaterar att man skulle behöva hjälp att besvara ett antal frågor som har varit återkommande vid

Infrastrukturnämnden

Protokoll	2025:5
Sammanträde	2025-06-17

nämndens möten under åren. Bland annat nämns samarbete/konkurrens mellan core-faciliteter och om KIs portfölj av core-faciliteter är i linje med forskarnas behov. Det är viktigt att vara tydlig med syftet gentemot panelen för att man ska kunna dra nytta av utfallet av genomlysningen.

Lisa, Lena och Karin tar fram förslag på förtydligande av syftet med genomlysningen till nämndens nästa möte.

§ 8**Inrättande av arbetsgrupp för att ta fram förslag på en strategisk satsning på en core-facilitet för e-infrastruktur**

Dnr (1-662/2025)

Vid förra mötet diskuterades möjligheten att inrätta en core-facilitet för e-infrastruktur.

Johan Lagerros föredrar ärendet och berättar att det finns en stor efterfrågan på avancerad infrastruktur bland annat för AI-beräkningar. Det finns ett behov av stor flexibilitet, möjlighet att kunna behandla känsliga data och att få stöd på avancerad nivå. Johan föreslår att man inrättar en core-facilitet för e-infrastruktur för att möta dessa behov. Förslaget har diskuterats med Caroline Graff, Per Uhlén, Olof Stephansson och Mattias Rantalainen.

Johan berättar att faciliteten SMAILE har ett beräkningskluster för AI beräkningar där forskaren kan få ett avancerat stöd. De arbetar enligt ett bra upplägg men de har brister med en föråldrad teknikpark. Även "Center for AI innovation" arbetar inom fältet. Johan föreslår att man inrättar en arbetsgrupp som kan se över möjligheten till en core-facilitet. Nämnden påpekar vikten av samverkan då det finns väldigt många initiativ på området vid KI. Det är viktigt att det här inte blir ett i mängden av initiativ utan att man dockar in i det arbete som redan pågår. Det är också viktigt att avståndet mellan initiativet och forskarna inte blir för stort. Forskarens behov behöver stå i centrum.

Infrastrukturnämnden beslutar

att tillsätta en arbetsgrupp som tar fram ett förslag där infrastrukturnämnden gör en strategisk satsning på en core-facilitet för e-infrastruktur,

att arbetsgruppen leds av Johan Lagerros och att Johan Lagerros inkluderar för uppdraget nödvändig kompetens i arbetsgruppen samt,

att arbetsgruppen ska leverera ett konkret förslag, innefattande implementering och resursbehov senast den 26 augusti så att satsningen kan diskuteras vid nämndens möte den 2 september.

Infrastrukturnämnden

Protokoll	2025:5
Sammanträde	2025-06-17

§ 9**Förslag på strategisk satsning på e-infrastruktur för AI-beräkningar**

Johan Lagerros berättar att för att möta de akuta behoven för AI-beräkningar behövs en satsning på hårdvara. Syftet med satsningen är att tillhandahålla lokala resurser för AI-beräkningar som tillgodoser behoven av flexibel tillgång och ger en möjlighet att behandla känsliga data. Dessa funktioner finns inte tillgängliga vid de större nationella faciliteterna. Johan föreslår en strategisk satsning på 4 mnkr för att framför allt etablera och tillgängliggöra ändamålsenliga tjänster för AI-beräkningar, att anskaffa nödvändig hårdvara och att säkerställa att tekniker och andra specialister har nödvändig kompetens.

För att tillhandahålla tjänsten till KI:s forskare tänker sig Johan att man kan använda sig av redan befintlig kompetens vid KI (t.ex. SMAILE). Nämnden påpekar att SMAILE ansökte om bidrag i förra årets utlysning men att de då inte fick tilldelade medel. Inför beslut om strategisk satsning så önskar nämnden en genomgång av ansökan från SMAILE.

Johan tar fram ett förslag till beslut till nästa möte.

§ 10**Säkerhet i BSL3-laboratorier**

Anders Sönnerborg är senior professor på MedH och har länge haft ansvar för BSL3-laboratoriet vid Karolinska universitetssjukhuset. Han berättar att BSL3-laboratorierna vid KI uppfyller ett mycket viktigt syfte och att forskningen som bedrivs vid dessa är av högsta internationella klass. Fyra nivåer av säkerhetslabb finns. I BSL3 kan man arbeta med agens som kan orsaka allvarlig skada och vara potentiellt dödliga vid inhalation. Labben är isolerade men har fönster så att man kan se in. Personalen har skyddskläder på sig, man byter skor och har handskar. Det är av yttersta vikt att BSL3-laboratorier har tydliga föreskrifter för hur man ska arbeta. Arbetsmiljöverket kräver att användarna får regelbunden utbildning för att få arbeta i BSL3. Ett ständigt förbättringsarbete måste ske.

En core-facilitetsföreståndare har ansvar för de tekniska aspekterna av laboratoriet och är ansvarig för att alla dokument finns. Forskargrupsledaren är ansvarig för att de forskare som arbetar i faciliteten följer uppsatta regler och rutiner. Det är viktigt att föreståndare och forskargruppleddare möts och har en god kommunikation.

Det finns krav på att flöde och filter fungerar och man måste genomföra regelbundna tester på dessa. Det är dessvärre inte tydligt reglerat vem som har ansvar för detta vid KI (faciliteten, KI:s fastighetsavdelning eller Akademiska Hus). KI centralt behöver arbeta med gränsdragningen för de olika områdena gällande vem gör vad samt att detta hanteras likvärdigt vid KI:s tre BSL3-labb.

Infrastrukturnämnden undrar om det, ur säkerhetsperspektiv, skulle vara bättre med att bara ha ett labb istället för två men Anders ser inte att så är fallet.

Infrastrukturnämnden

Protokoll	2025:5
Sammanträde	2025-06-17

Det finns en risk att den som arbetar i faciliteten inte gör en incidentrapportering om något händer på grund av rädsla att bli avstängd från arbete. Det är viktigt att incidentrapportering inte ses som ett straff utan som en del av förbättringsarbetet i faciliteten.

Det finns en potentiell konkurrens mellan faciliteterna och det är viktigt att man bryter den kulturen för att arbetet ska bli så effektivt och säkert som möjligt. Nämnden diskuterar möjligheten till besök i faciliteterna för att bli diskutera ett utökat samarbete.

§ 11**Ärende gällande Proteomics Biomedicum**

Punkten utgår.

Dock informerar Karin om att faciliteten kommer byta namn till Single Cell Proteomics Core Facility och faciliteten får en ny föreståndare.

§ 12**Process för vidareutveckling av begreppet core-facilitet på Karolinska Institutet**

Lisa Arodin Selenius berättar att internrevisionen i granskningen av KI:s core-faciliteter önskar ett tydliggörande av begreppet "core-facilitet" och att infrastrukturnämnden har fått ett ansvar för detta. Nämnden diskuterar runt att det behövs en förklaring av vad som skiljer en forskningsinfrastruktur, en core-facilitet och enskilda instrument.

Lisa föreslår att man gör en omvärldsanalys för att utröna hur andra definierar begreppen. Förslag på definition kommer att presenteras vid nämndens möte den 7:e oktober 2025 varpå förslaget förankras med prefekter, verksamhetschef Komparativ medicin, fakultetsnämnden och Region Stockholms medicinska forskningsdirektör under november så att nämnden kan fatta beslut om förslaget till sitt möte den 9:e december 2025.

Infrastrukturnämnden diskuterar begreppen. Core-facilitet är något som finns på universitet för att universitetet ska kunna bedriva sin kärnverksamhet. I nuläget står det alla på KI fritt att använda sig av begreppet core-facilitet. Att dela på en centrifug kan också vara en core-facilitet. Core-faciliteten bör inte bedriva egen forskning. Lyftes att core-facilitet skulle kunna vara den organisatoriska inramningen av en forskningsinfrastruktur.

§ 13**Sammanfattning av vårens dialogmöten**

Lisa Arodin Selenius informerar om de dialogmöten som genomförts med de core-faciliteter som finansieras av infrastrukturnämnden under våren 2025. Totalt 26 dialoger hölls och det var en god uppslutning från prefekter och AC. Dialogerna utgick från inskickat

Infrastrukturnämnden

Protokoll	2025:5
Sammanträde	2025-06-17

dialogunderlag inklusive ekonomiskt utfall för 2024. Några framträdande inspel var att man vill ha en karriärtrappa för personal som inte är disputerade, avtalsmall för externa kunder, stöd i framtagande av reviderbara kalkyler och stöd i prissättning. Flera core-faciliteter uttrycker även behov av datalagring och beräkningskapacitet. Vad gäller samordning mellan faciliteterna så finns det både goda och mindre goda exempel. Vissa faciliteter samarbetar avseende instrument, workshops, erbjudande till forskare och doktorandkurser. Samordning av priser för liknande tjänster vid de båda campus är en utmaning. Framöver behöver uppföljningar göras med de nationella forskningsinfrastrukturerna inom KI.

§ 14**Anmälningssärenden**

Bilaga 1. CIR – svar på infrastrukturnämndens frågor

Bilaga 2. CIR – IAB-rapport med CIR:s svar

Bilaga 3. CIR – Anställningar vid faciliteterna

Bilaga 4. CIR – Verksamhet vid faciliteterna

§ 15**Övriga frågor**

Inga övriga frågor.